

राष्ट्रीय परिषदेचा सोमवारी समारोप

जळगाव : भारतातील अनेक भाग भूजल कमतरतेमुळे नापीक झाले आहेत. त्याचा परिणाम अन्नधान्य उत्पादनावरही होत आहे. भूजल पुनर्भरण होण्यासाठी पावसाच्या निर्मितीकरिता प्रयत्न करावे लागतील, असा सूर 'मू.जे.' तील भूजल : स्थिती,क्षमता, आव्हाने' या विषयी आयोजित दोन दिवसीय राष्ट्रीय परिषदेत निघाला. तसेच, भूजल प्रदूषण न होवू देता 'समृद्ध भूजल भारता'ची कास धरून प्रयत्नरत राहूया असा निर्धार यावेळी करण्यात आला.

दिवसाच्या बीजभाषणात सोलापूर विद्यापीठाचे प्रा. पी.प्रभाकर म्हणाले की, भविष्यात पाणी टंचाई भीषण होणार आहे. वेळीच उपाययोजना करण्यासाठी आतापासून सुरुवात करावी लागणार आहे. तसेच, भूजलाचा अनियंत्रित वापरदेखील रोखावा लागणार असून देशात पाण्याची समस्या निर्माण होणार नाही अशा प्रयोगांची गरज आहे.

दिवसभरात, प्राचार्य डॉ. कुलकर्णी यांनी उजनी धरणातील भूजल प्रदूषण याविषयी प्रबंध सादर करताना, मानवी निष्काळजीपणावर भर दिला. धरणात थेट कचरा फेकण्यामुळे आणि इतर मानवनिर्मित कारणांमुळे प्रदूषणाची मोठी समस्या मानव व जलचरांवर जाणवत आहे, असेही सांगितले. डॉ.मिलिंद पंडित यांनी ग्रामीण भागातील पाण्यामुळे होणारा विकास यावर सादर केलेल्या प्रबंधात विकसित गावांची माहिती देत विविध प्रयोग राबविले तर गावे जलमय होतील असे सांगितले. डॉ.गौरी राणे यांनी पाणलोट क्षेत्राच्या परिणामविषयी तर मुंबईचे बॉबी मेथ्यू आणि एलन अरान्हा, पुण्याचे वैष्णवी मुंडलीक, अजयकुमार, भावना उमीकर, डॉ.चेतन महाजन, किरण कुंभार यांनीही भूजलावरील विविध प्रबंध सादर केले.

समारोप

मू.जे.महाविद्यालयात उमवि प्रायोजित जिओफोरम संस्था आणि जलश्री संशोधन केंद्रातर्फे 'भूजल : स्थिती,क्षमता, आव्हाने' या विषयी आयोजित दोन दिवसीय राष्ट्रीय परिषदेचा सोमवारी समारोप झाला. यावेळी बोलताना ज्येष्ठ पत्रकार मिलिंद कुलकर्णी म्हणाले की, भूजल वाचविण्यासाठी विशेष प्रयत्न झाले पाहिजेत. शेतकऱ्यांच्या शेतीत पाणी पोहोचेल असे नियोजन पूर्णपणे झाल्यास निश्चितच जलक्रांती येईल. प्रसंगी प्राचार्य डॉ.यु.डी.कुलकर्णी, जलश्रीचे प्रमुख डॉ.स्वाती संवत्सर उपस्थित होते.

परिषदेचा आढावा घेताना प्रा. के.सी.तिवारी यांनी सांगितले की, परिषदेतून भूजल समस्येविषयी सुयोग्य मंथन झाले. अनेक संशोधकांनी सुचविलेल्या उपायावर 'जलश्री' केंद्रातर्फे कृती कार्यक्रम हाती घेतले जातील. सूत्रसंचालन व आभार प्रा. तुषार चौधरी आणि प्रा. किरण पवार यांनी केले. यावेळी उमविचे पर्यावरणशास्त्र प्रशाळेचे संचालक डॉ. एस.टी.इंगळे, प्राचार्य डॉ.अशोक राणे उपस्थित होते. दिवसभरात १५ शोधप्रबंध सादर झालेत. ७५ संशोधकांनी परिषदेत सहभाग घेतला. परिषदेसाठी सुमित भावसार, प्रा.तेजस पाटील, प्रा.योगिनी वाणी, समीर कुरेशी, विभावरी पाटील, शिवानी पाटील, प्रणव धनगर, प्रशांत पाटील, प्रतीक्षा पांडे आदींनी परिश्रम घेतले.